

Kis

LÁRT

IRODALMI FOLYÓIRAT

Lelkes Miklós

FENT CSILLAGTENGER...

Csillagtenger ragyogással mesélget, –
és fényszavai milyen nagyon szépek!
Egyszer jövő, varázsos csillagtávtat,
visszaadja az embert – önmagának?

Visszaadja, mit elvett láthatatlan
hatalom? Itt lent középkori katlan, –
de fent csillagos tenger. Közel? Messze?
Ki ember: szívet, Szépséget szeretne,

ilyen az ember, – de kevés az ember
látó szemmel és egyenes gerinccel.
A tömeget, ha szól vezérlő papja,
embertelenség mindig elragadja.

Az emberszív a Te Csillagod várja,
Költő, – vár a csillagok Csillagára.
Hány hajnala volt, s alkonya? A vérnek
vörös színéből zengj, szépséges ének!

(2018)

ND
2018

Lelkes Miklós

Dúdoló nyárközépnek

Nyárközép nincs még:
június ébren,
s lebeg a züm-züm
darázszenében.

Szúrós szedernek
gyümölcse zöld még,
kortyolja fények
csillagos csöndjét,

s időnként szétnéz,
felhők, ha járnak
felette, s égbolt
ráterít árnyat.

Talán jó volna
bokornak lenni,
zörgetni ágat,
szúrni, szeretni,

érlelni szedret,
nem vinni álmot,
nem tudón tudni
ingó világot,

nem tudón hinni,
ha fent az égen
szépség csak látszat
szentkép mesékben.

Június ébren,
most még, – de csókja
villanó emlék:
piros szamóca.

Fúkalász hullám:
ezüst dal-tenger
indul, néz szembe
volt végtelennel,

néz szembe múlttal,
volt tájjal. Álmot
lengetnek kéklő
katángvirágok,

lengetnek kéklőn,
csodásan kéket:
földinek földit,
égít az égnek.

Egy szív továbbmegy.
Dúdolgat, hallgat.
Egy hulló könnycsepp
int pillanatnak.

Dúdolgat vers is.
Dúdolja: mégsem
veszhet ott minden
volt messzeségben.

Dúdolja: nem kell
annak öröklét,
ki érti tájak
zengését, csöndjét,

érti a fényt és
érti az árnyat,
mit múlt jelennek
átadott, átad,

érti a hajnalt,
s érti az estét,
s miért kell daltól
szívnek melegség,

ha szív továbbmegy,
s fent tükrös álom
el-eltűnődik
csillagvilágon..

(2018)

Radmila Markovic

Oly messze vagy tőlem, gyermekem

Ha meglátsz, felcsillan mindkét szemed
lelked mosolyával száll felém a szeretet
lelkem bimbói szíromruhát öltenek fel
illatuk betölti az űrt, amit rejtegetek.

Néznélek időtlen időkig, hidd el nekem
ahogy jöttél úgy eltűnsz gyorsan előlem
minden vágyam hozzád bújni csendesen
álmodnánk pillangót, pacsirtát, új életet
hiába, nem lehet, elvitt a Sors messzire.

Amikor távolból csillogtatod felém zöld szemed
amikor távolból küldesz nekem éltető szeretetet
szereteteddel szirmaim két kezébe veszed
percekkel beérem, éld az életed, drága gyermekem.

Szerető szívekben élek

Nem tudom mit hoz az éjszakát
űző hajnal utáni nyári napsugár,
a múltammal feküdtem,
felkelek-e a jelennel.

A tegnaptól ma lett, fogja a kezem,
jön velem hol ilyen, holy olyan kedvvel.
Nekem akkor is kell, ringat reményben,
hervadozó szirmaim harmattal mossa meg,
közben tudatja velem, a mából
ismét holnap lesz, nem végleges.
Szerető szívű sarjaim lelkében
folytatom lépteimet.

*

Radnai István

Békés járókelők mellékutcában a Nyugatinál

Egyszer csak golyók kopogtak a falon. Egy kapualjba húzódtak. Aztán csend. Valahol távolodó lánctalpak. Bár aznap nem történt semmi. Igazán semmi. Éjjel néha elhallgatott a rádió, talán áramki-maradás? Bár eddig ismeretlen zajok. Persze csak annak, aki a közeli világ-háború és ostrom után született. Voltak már köztük iskolások is. A nők cipője a kockaköveken. Inkább csak a sarka.

Ha a sarkon befordulnak, otthon lesznek. Csak egy saroknyira és csend van. Mint amikor elállt a zápor és esernyő nélkül igyekszel haza. Nem mondhatnám, hogy futottak, de siettek. Kovácsné és Kovács. Járókelőknek gondolnád őket. Mindenki lehet Kovács és Kovácsné, bárki.

Bárki lehet járókelő. Bármelyik évben lehet egy kicsit ködös az ősz.

Utólag senki sem tudta megmondani, fogták-e egymás kezét. Kovácsné valaki gyomron vágta vagy csak képzelődik. Sietősre fogta a lépteit.

Pár lépés a sarokig, további néhány lépés a kapuig.

Kovács észreveszi, hogy Kovácsné megbotlott. Fel akarja segíteni. Túl nehéz, pedig alig ötven kiló. Karcsú fiatal nő, két hónapja Kovácsné. A házban senki sem tudta a lánynevét.

Kovács nem tudta, kit hívjon segítségül. Ha a hóna alatt emelte meg, a feje csuklott le, ha a lábánál fogva, makacsul feküdt a kövezeten.

Testét betakarta a Szabad Nép, tényleg

szabad volt már! Száját, a Népszava. A nép szava és Kovács szava elakadt. Valaki más hívott mentőt.

Kovácsné az út közepén, a kockakövön.

Szája letakarva. A Népszava. Szeme az újság felett mereven nézte a semmit. Egyetlen pontot a semmiben. Az ég nem volt kék, szürke volt. A szeme fáradtkék. Mintha üveg mögül.

A kövezet csillogott. A vére bealvadt.

Májlövés. Menthetetlen volt abban a percben – szólalt meg a mentőorvos és becsukta a táskáját.

De hiszen jött mellettem – akarta mondani Kovács, aki nem hallott semmit. Látta, amit nem akart látni. Le sem hajolt, émelygett a gyomra.

Eszébe sem jutott, hogy ekkora csend van és ekkora csöndben akár füttyülnek is. A golyók.

*

Emlék-talpak a pelyheken

teljes súlyával nyugszik a fenyő ágain
mint a söрте ághegyek és tűhegyek
apró üvegszilánkok az úton is csikorognak
vigyorog a fagyban az utcai lámpa

a függöny mögül mintha bandzsítana
vagy a szemébe ment volna

széles sítalpak fából hajlítva
egyenes még a derék csak a lejtőn
roggyannak a térdek
combod feszül a tél szerelmétől

hópihék romantikus asszonyai
köd lengette menyasszonyi szoknyák
Holle anyó dunnája kiszakadt
mondja a tudákos gyermek aki voltam

Németh Dezső

„Sabar-ajja” – Sabar-hegy

(szerkesztett változat)

Mondás: „Sabar, az asszony hadar: Sabar, az asszony habar.”

Sabarra Káptalantótiból a Rózsadomb utca végén, a kelet felé tartó földúton lehet eljutni, vagy a TSZ-major melletti „Sabar-ajja” úton juthatunk a Sabar-hegy közelébe. A TSZ-majorhoz közel van a Pap-tag, sík szántóföld, ahol két oltárkővet találtak; a Nemzeti Múzeumba szállították őket.*

Születésem utáni években költöztünk Sabarra, ahol apám Kónic Árpádtól megvette a Sabar-hegy tetejéig felnyúló keskeny szőlőt. Présház is tartozott hozzá, amelyet megtoldottak egy kőből épített szobával. Sabar lakott hely volt, hegyes-dombos, gyepes, erdős terület, „Sabariszőlő” néven is ismert. A keleti oldalt nevezik Túsó-Sabaranak, szőlős dombok vannak itt, de ide tartozik még a Cseri legelő köves dombsága; ősbörökása természetvédelmi terület, és a „Sabar ajja” dombos szőlőivel, amely 1958-ig Diszelhez tartozott.

Az „Innenső-Sabar”, a hegy nyugati oldala, amely dombos, gyepes, rétes terület (csendár): műveletlen szőlőhegy, itt a másik „Sabar ajja” dombos szántó terület volt, de 1960 végén a tsz szőlővel ültette be.

Errefelé májusban már opálosodik a hajlat, éjszaka sem horkolnak a bokrok a széltől, csak a békák zenekara húzza rendít-

hetetlenül a „Sabar ajja” alatt.

Mohás köveken időzik az árnyék, a zöldgyík is elsurran a fénytelenégből, de a szél szorgalmasan kotorász a sovány, kavicsos földön. Az alacsony göcsörtös cserfák alján egyedüli fenség a karcsú királynégyertyája. Este, ha kigyöngyöződnek világítóbogarakkal a kőfalak mentén, csudás lesz a hangulat a romtemplom körül.

Ezen a kis buckadombon szép arcú kövek álmodoznak a legszebb időkről, amikor még ívelt hajlatokban fogózkodtak össze egymással, és hallgatták a pap tömötten-zsongó orgonáló kántálását. A kőoltár fehér abroszán aranykehely csillogott, és a tölgyfaderekú haranglábon csengett-bongott a misére hívó harang.

Ma is a képzelt román-gót forma ima-szép alakja és a rézsütős ablakszemek tekintete sugallja a komoly egyenes szentély áhítatát. A középkor köemléke a tizenharmadik század óta türelmesen áll, hogy imádságra sugalló romjaiban is megvilágítsa elménket. Felsőtóti házait porrá változtatta az idő, de az ott élő emberek hitét őrzik a falakba épített hallgatag kövek.

(Szent István államalapításakor, nagyrészt a román stílus, s korai középkor építészeti stílusa volt a meghatározó forma. (1000-1250 körül) Arcisse de Caumont francia régésztől származik az elnevezés. A román építészeti stílusra jellemző a dongaboltozat (egy félkörív hajlásához hasonlítható), a félköríves nyílások és díszítőívek, a négyzetfejes oszlopok, az erőteljes tornyok. A falak szélesek, tömörek, zömökek.

A románt a gót stílus követte, amelyre főleg a csúcsív, a fölfelé törő oszlop-

kötegek és a támpillérek használata a jellemző. (A gót szó szokatlant, barbárt jelent, főleg a franciák tartották ilyennek.)

Ezeket gondoltam itt-jártomban, de egyszer csak eleredt az eső.

Ilyen viharban a róka sem jár.

Az aggódó nyúlányók nyugodtan kuporognak „szóma” almaikon, és az ökölnyi nyúlfiak békésen lapulnak a káposzta levelek alatt. Zúg a szél, puhák az utak; ázottak, a száraz levelek nem zörögnek a talpam alatt. Délután nagy lomha felhők jöttek az északi szél hátán. Viharelőtti suhogás rázogatja a cserfákat. Verik a port a záporok, aztán megindulnak a kis vízerek a Sabar-hegy oldalán.

Május van, vége a nászrepüléseknek, madárfészekgond üli meg a horhosok bokrait. A madárdal szép trillája elpanaszult, lázas lett a madáraszonyok bögye: meleg tojásaikra lágyulnak tollaik, és elrejtik anyai örömeik titkát – a hím még mindig rikoltozó duhajsága elől. Aztán a madárférj is észbe kap, és kövér kukacokkal vigasztalja állhatatos feleségét. A szél még néha elhúzza a lombfüggönnyt a fészek elől, de hamar össze is csukja, és szemérmesen tovább oson a Pusztatorony felé.

Közben előbújik a nap, ragyognak az esőbogyók, és kinyitja szemét az égbolt. Békés, nagy csend van. A gyalogút sárga agyagja türelemre int. Az ágak csapódásai hátamra lehelik a dombalja megtöppedt szagát. Óvatos sünök mocorognak és a fészekköltő madármamák álmára szivárványlik a napsugár.

Bukdácsol előttem az út. A bodzaer nyók alól kibúvó cincérbogár csápjával

megmosakszik harmatcseppekben, és indul cincérkedni a bozótba.

A bozótosból egy szarka bukkant elő, cserregve a farkát rázogatva topog egy ágon, lesi a szöcskéket, hátha ugrálni kezdenek a csőre előtt, akkor néhányat leküld korogó begyébe – de egyelőre csak két egymást üldöző jajongó bicic tünedezik elő a kökényesen.

Soká nem esett az eső. Repedezett lett a főd bőre. A réti fű sárgásra száradt, és a kukoricás sárga levelei könnytelenül sirtak. A tocsogók mind kiszáradtak, és csak a vizenyős rét zsombékosai dacoltak a nyárral. Mennék tovább a Löke-árok felé, gondolván, hogy a Löke-pincénél lesz valaki, mondjuk Löke István, aki Sabar nagy részét birtokolta, de elütöttem ezt a gondolatot: megszálltak az emlékek, amikor elértem a régi öreg házhoz, amelyben apró emberként éltem.

Nem sokra emlékszem vissza: A meredek szőlő alatt ribizli bokrok piroslottak, alájuk bújtam és egész délután szemezgettem a savanykás bogyókat, aztán hívott Vajai Annus játszani a Parapatics legelőre. Én négy éves lehettem, Annus talán hetnyolc éves volt. Mindig papásmamást játszottam vele. Hanyattfeküdt a lombsátor alatt, én melléfeküdtem egy rövid időre, aztán kiadta a parancsot:

– Férjura! Menj lucernát kaszálni, én addig megfőzöm az ebédet, és kiviszem a fődre.

– Én elmentem és egy bottal csapkodtam jobbra-balra, aztán jött a sárból készített pogácsával és leültünk enni. Ebéd után csipcsipcsókát játszottunk. Kezem

fejét csipegette az ujjaival és énekelte:

*Csípűcsípű csóka, vak varjúcska.
Komámasszony kéreti a szekerét,
nem adhatom oda, tyúkrok ülnek rajta.
Hess, hess, hess!*

Én hamar meguntam a csípűcsípűcsókázást, mert sötétedett és édesanyám is kiabált, hogy menjek haza, hazaszaladtam és elmentem vízért apámmal a Rábi néni kútjához.

Felhők jöttek-mentek, bújócskát játszottak a holddal. Amikor apám feltekerte a vödört, azt mondja nekem:

- Nézd már, kisfiam, a hold beleesett a vízbe - felemelt a káva fölé, én jó mélyen a kút vizében láttam ringatózni a holdat. Telihold volt és kápráztatóan csillogott aranya a kút fenekén, aztán letett apám és hiába tekingettem az égre, a hold nem volt a helyén.

- Édesapám, olyan sötét van, hogy nem találunk haza - mondtam.

- Dehogyan, csak gyere utánam! Aztán a vállára vette a vízfordórára akasztott vödörket és mendegéltünk hazafelé. Fele úton lehettünk, amikor apám letette a vödörket, hogy pihenjünk, hát, mit látok, a vödörben ott csillogott a hold.

- Nézz, édesapám, ezzel a vödörrel kihúzta a holdat a kútból.

- De ki ám, csak nem hagyhattam belefulladni szegényt. Nézd, már fel is repült az égre!

Otthon elmeséltem anyámnak kalandunkat a holddal, anyám nem tartotta nagy kalandnak, mert rosszállóan csóválta a fejét apám felé.

Egyszer aztán nagy robbanásokat hallottunk. Kálmán, Béla és Ernő bátyáim apám irányításával ástak egy mély bunkert. Vastag rönkfákkal bélelték ki, a tetejére még erősebb rönköket raktak szorosán egymás mellé, aztán az összes földet a tetejére dobálták. A bejárat, és a lépcsők is rönkfából készültek. Legtöbbször itt töltöttük az éjszakát. Jött a Marika, orosz pilótánő volt, ilyenkor hullott az égből az áldás. Az aknák propellerei a bunker ajtajának vágódtak, nagyon féltünk. Nappal, ha jöttek a bombázók, anyám mindig egy nagy diófa alá futott velem, mert ott nem sírtam.

Apámat agyon akarták löni a nyilas csendőrök, mert három munkaszolgálatos zsidó menekült előlük, a zsidók egyenesen mentek át a legelőn, de apám a Salföldi útra küldte őket, hogy arra mentek. Végül mégis észrevették a szökevényeket, eléjük vágtak és agyonlövöldözték őket. Béla bátyám a Családi legendáriumban így írja le ezt az aljas gyilkosságot:

„Egy napon szikrázó napsütés volt, és a házunk előtt kint voltunk az udvaron. Nagy jajveszékelésre és puskalövésekre lettünk figyelmesek. Futottunk a „Jaj, segítség irányába!” A házunktól talán 200 méter távolságra, a Parapatics legelőn, a bokrok között egy mélyedésben két karszalagos nyilas csendőr agyonlövöldözött 3 férfit, akik munkaszolgálatos zsidók voltak. A Bács-hegyen fogták el őket. Kiábrándultam a nyilasokból. Mai napig is látom a három véres holttestet és a csendőröket. Elmúlt egy hét, többször is megnéztük őket, amikor temetésre kirendelték a hegyközségben lévő öreg férfi-

akat, és egy lovas kocsit. Jött Badacsonyból egy rövidtollas tábori csendőr. El kezdett szavalni, hogy így jár minden hazaáruló... Az emberek 8-10-en voltak, én is ott voltam. Egyszer csak lapátra, ásóra támaszkodva körbe állták a csendőrt, így abba hagyta a beszédet, az emberek letették a szerszámokat. A fagyos, csontkemény holttesteket fölrakták a kocsira, és a Tóti-Keszi közös zsidótemetőben ásták el őket jeltelen sírba."

A bátyám, amikor nyomozó volt Tapolcán jelentette az esetet, de nem tudtak csinálni semmit, mert ezek az állat csendőrök Brazíliában menedékjogot kaptak és nem adták ki őket.

Aztán a háború is elmúlt, nem volt a környéken munka, és apám két kocsira rakatta a holmikat, és elindultunk Somogy felé, mert odaszegődött el egy birtokot gondolni.

Már sötétedett és hazafelé vettem az irányt.

Másnap újból visszamentem Sabarra, és jobban szemügyre vettem a vidéket. Régebben többször is jártam erre, mert itt lakott Laci bátyám a családjával. Apám eladta a sabari házat a szőlővel együtt, aki megvette apámtól árulni kezdte, és Laci bátyám 1956-ban tőle vette meg, később, aztán Salföldre költöztek és „Sabart” csak pincének, préháznak használták. Amikor megöregedtek ők is, túladtak rajta. Úgy tudom Kolop József, tóti szobrász vette meg, de ez jóval később, a kétezer-tízes évek tájékán történhetett.

Amíg ezeken töprengtem, három gyerek jött a „Csigó-kut” felől, mindegyik

kézikosarat lóbált a kezében, azt mondták gombászni voltak a Löke-kereszt környékén, de csak néhány marok tikkombát leltek, pedig a „Szita-sűrű” erdőt is bejárták, elmentek a Szlovák-fenyvesig, egészen a Mohos-oldali ősbörökásig – oda, ahol a régi kőbánya volt.

– Korán mentetek – mondtam –, mert csak tegnap volt az eső, és még nem értek rá kidugni a fejüket a gombák.

Egészen jól elbeszélgettem a tóti fiúkkal. Elmondták, hogy a kereszt előtt a Bőcskei-kutnál mosták le a gumicsizmákat, mert a fődek nagyon sárosak vótak a Szőke-szőlőknél.

– Pedig úgy tudom, hogy ott homokosabb a talaj – fitogtattam tájismeretemet, aztán megkérdeztem. – Meg van még a „Szőke-kut” a Szlovák-fenyves előtt?

– Megvan, de a kávéja bedőlt, már nem használható – mondta az egyik fiú.

Még egy kicsit beszélgettünk, aztán elköszöntek és indultak a Babi kút irányába, lefelé az agyagos, kőgöbös dűlőúton.

**(Zalai Közlöny 1891. 023-026. szám, június. Hetenkint egyszer, szombaton megjelenő vegyes tartalmú hetilap. 30. évfolyam. - Megyei r. h. ... - Káptalantótiiban két feliratos római oltárkő találtatott -).*

(A részletet a Tóti legendárium című könyvben jelent meg 2015-ben.)

*

Halász Imre

Bánkerti zsoltár

Anyácskám, lassan este lesz,
tücskeink dalba fognak,
megvarrja Isten ingeit
Holdnak, csillagoknak.

Megfoltozza a Tied is
fekete műselyemből.
Rossz harisnyádon szem szalad
- csillag fut le az égről.

Itt sétálsz Ég és Föld között
ahogy nagyanyám mondta;
hű protestáns lányként mutatsz
glóriás homlokodra.

Elszállt az ollócsattogás,
elhalt a műszermoraj;
leemelt koponyatetőd
benőtte újra a haj.

Most sírásó játszik veled,
meghúzza: ugrik egyet.
Exhumálunk a halálból
- újabb gödörbe tesznek.

Anyácskám, ott, hol vad kerek
hús: daganat góca volt,
nem tombol többé fájdalom
- kirágták a kukacok.

Már ők fájnak a földben lenni -
én fájok itt a földön.
Látom: sapkát köt nagyanyám,
a seb ne fertőződjön.

Így sétálsz Örök Rohanó,
gyapjús fejedet látom.
Befőttesgumi fogja le
sapkád: a seb ne fázzon.

Kerékpárod tolod ma is,
borsó, bab, krumppli rajta
kosárban, cekkerben, zsákban
- kormány a Hold szarva.

Pedálozol az ég betonján,
meg égigérő sárba',
hogy „rongyunk” legyen! kenyérünk!
- örök paraszt-kofácska

tanyánkról a Nagypiacra,
100 kilós asszonyból semmi,
már csak csont-bőr, 40 kiló,
kislányból is gyereknői.

Abból is már csak MÉH-beli
hulladék: csontok, drótok.
Üvölnének! de nincs erőm.
Motyogva káromkodok,

mert se Ég, se Föld közt nem vagy,
ahogy nagyanyám hitte.
Vagy élsz mégis és harmatot
sírsz megkéssett verseimre?

(1980)

Kun Tibor

A mélység

Mikor a mélység
Lábam előtt hever
És én csak nézek
Bele a messzeségbe
Újra lobban bennem
Az érzés

Ha zuhanni kezdenék
Benned esnék
Darabokra szét, mint
A legszebb álom
Mi reggelre már
Úgyis véget ér

Vontatott álmok

Nézem, ahogy
A váróban
Feletted most
Csak neonok
Remegnek
És vontatott
Álmok vonulnak
Mellettem

Mi mégis
Elevenen állunk
Hangtalan
Egymás
Mellett, és
Látom, ahogy
Benned öregszik
Meg a lelkem

Az utolsó sor

Fiolába zárt
Álmaim teszem
Bele megdermedt
Tenyeredbe

Az utolsó sorom
Most mégis
Csak annyi:
Ne dobj még el

Önarckép

Akronimba rejtem
Nevedet magam ellen
Nevetni nem tudok
Arra már nem is vágyhatom

Örvény ellen küzdve
Remélem elengedsz, egy
Önarckép csak, mit bennem
Kereshetsz

Igazgyöngy

Finoman feküdj
Bele a csendbe
Hunyd le szép
Szemed és álmodd
Azt, hogy Te vagy
A világ közepe, mint
Tenger legmélyén az
Igazgyöngy a kagyló
Belsejében

Balaton László

Exodus

Kora tavasztól szeptemberig minden délutánt a vén hárs árnyékában töltött. A kerti asztalon fogyasztotta egyszerű ebédjét. Kevés sonka, sajttal, hagymával, esetleg valami főzelék, házi kenyérral. A gyomor telített boldogsága elnehezítette fejét, hívogatta az álomvilág. Durva pokrócot terített a puha fűágyra, a hátára feküdt, kezeit a tarkójára kulcsolta, csukott szemmel hallgatta, ahogy a szél a leveleken muzsikált. Ezt a dallamot szerette a legjobban. És azt, amikor tízezernyi, szorgos méh adott fagottkoncertet. A tökéletes, a legszebb altató. Egy óra múlva nyugodtan, kipihenten ébredt.

A világoskék-fehér sparheltben ropogott a hasogatott tűzifa, az alumíniumköttyogő otthonillatú kávét tüszőgött ki magából. A szieszta után mindig egy dupla feketét ivott, ugyanabból a piros, fehérrel pöttyözött pléhbögréből. A szőlőlugassal bevont, apró terasz sarkában műtőzöld asztal állt, a két stokedlire rajzszöggel kikericsmintás, műanyag padlódarabot erősített. Az egyikre ő ült, a másikra az öreg tacsó gömbölyödött. A kávét lassan kortyolta, közben a szemközti dombon álló, a borospincék közül kimagasló kápolnát figyelte. A kereszt mögött habfehér felhő gomolygott. Hosszú percekgig élvezte a látványt. Mosolygott, ahogy az elégedett emberek mosolyognak. Nem kellett már a boldogság, csak a nyugalom.

Hét éve élt már az áldott magányban.

Eladta panellakását, a kis hegyi lakhoz olcsón jutott hozzá. Lassan építgette az elvonulás birodalmát. Isteni menedék lett, privát elízium.

Szeptember elején a kivágott fűzfa tönkjén burjánzott, fodrozódott a sárga géva. Mesés gombás rántotta lesz belőle vacsorára. Mintegy két kilót el is tesz majd belőle a hideg hónapokra. A lakóépület mögött kétszintes tyúk- és tágas disznóól nyújtott éjjeli menedéket a háziállatoknak. Nyolc tojó, egy kakas, két hízó kapirgált, túrt a baromfiudvaron. A rózsaszín sertések túlröfögtek a fogolyszínű szárnyasok kotkodálását és harsány kukorékolását. Az állatok ellátták tojással, zsírral, hússal. Szépen tejelő kecskét is tartott. Veteményesében minden zöldség megtermett, dúsan termő gyümölcsfái roskadásig fiáltak az édes-zamatos nagyasszonykörtét, cigány-meggyet, kányaszilvát, bőralmát. A bakszarkörtét és a sózó körtét eladta pálinkának. Az ökölnyi vilmosból salátabolondító ecet készült.

Zsákszám gyűjtötte be kedves téli csemegéjét, a különleges vérdiót. Almával, forró, akácmézes csipkebogyóteával tökéletes ízharmóniát alkotott. Egy gerezd lédús gyümölcs, egynegyed dióbél, két korty, melegpiros csitkenyeitóka, három bekezdés Füst Milán. Hamvasi életrecept.

A csalánzöld lécekkal négy részre tagolt ablakszemek alatt fényesre lakozott, hollófekete komód terpeszkedett. Közepén egyszerű, búzabarna fakereszt állt vastalazaton, a rászegecselt Megváltó meggyötört testét érdes parasztkézek faragták. A korpusz mellett, jobb felől, a Szeplőtelen Szűz fenyőkeretbe foglalt, kitámasztott

szentképe mosolygott. Balról nagyanyja ezüstmetszéses, repedezett, bőrkötéses Bibliája feküdt, az óarany könyvjelzőszalag a Jelenések Könyvénel nyújtóztatta nemesen kecses, hosszú gerincét. Itt térdelt imára kulcsolt kézzel, szerette Istent, könyörgött irgalomért minden reggel, minden este.

Könyvek vették körül, emberek helyett. Könyvek a polcokon, a széken, nagy halomban az asztalon, düledező toronyban az ágy mellett. Camus összes, Hamvas összes, Á la recherche, Shakespeare, görögök, Vergilius. És a Szentírás. A Szentírás mindig. Napi penzum.

Igazi lélekmeleg, indiánnyári idő volt aznap. Szeptember vége vagy talán október eleje. A tölgytörzsökre erősített, durvára fűrészelt, zuzmóföldrészekkel tarkított, kerek asztallapon könyökölt, és a patmoszi jelenéseket olvasta. Mellette, üvegkancsóban egreszöld, jéghideg limonádé. Hosszúnyakú poharának külső falán édes italcsepp ereszkedett kanyarogva. Szomjas kölyökdarázs nyalogatta mohón a nektárfinom frissítőt. Nem bántotta, nem hessegette, a sorok közül kikacsintva, érdeklődve figyelte a sárga-fekete pizsamás rovat.

Nem látta, csak érezte, ahogy az őszülő, ólábú tacsó a bokájához heveredik. Jólesett hű társa közelsége. A kutya ábrándos, kedves fejét gazdája bakancsán pihentette. Antracitfekete szemeiben végtelen hála csillogott. Halk szuszogása jelezte, hogy elszenderült. Álmában néha vakkantott egyet, görbe kotoréklába a földet kaparta. Dús lucernásban szürke üregi nyulakkal kergetőzött, gonosan vigyorgó,

tyúkrabló rókákkal verekedett. Minden csatából, versenyből győztesen került ki. Vagy jóllakottan. Álmok a rövid ebélet alkonyán.

Száz éves út menti kereszt feszült a pincesor végén. Az őszi fények misztikus színekkel satírozták. Mívesen díszített, meggypiros, gyolcsfehér, bürokszöld bádogív védte a Megváltót az időjárás viszontagságaitól. Alatta a Szűzanya mosolygott. Mindkét szobor cseresznyefából született. A vándorfaragó-mester kezét Isten vezette, nevére már az öregek sem emlékeznek. Nem is az alkotó a fontos. A csoda, amit létrehozott.

A lemenő nap végigsimogatta Jézus kifacsart testét, egy pillanatra elidőzött Mária angyalsima arcán, feje köré lángvörös glóriát rajzolt, aztán végleg eltűnt az ősztarka dombok mögött.

Ahogy végignézte a fény óvatos játékát a Szent Testeken, már tudta, hogy mindent látott. Lelkében minden a helyére került. Becsukta a Bibliát, és imádkozni kezdett. Hálás volt Istennek. Hálás az életért. Súlytalannak érezte magát, mintha lebegett volna. Könnyen aludt el, álmában Szent Péterrel sakkozta, diót rágcsáltak, és bársonypuha hársteát iszogattak.

A tacsó nyüsztését még hetekig hallották a szőlőhegy környékén.

*

Bódai-Soós Judit

Bogyiszlói Őstölgyes

Öreg tölgyek várakoznak csendben,
sóhajuk a kék ég felé rebben.
Kétszáz éve gyökereztek földbe,
öltöznek-e még kétszázszor zöldbe?

Sokan voltak, s ma már alig vannak,
vándoroltak, mégis itt maradtak.
Eke vasa ritkította őket,
árvíz mosta alattuk a földet.

Most a szántó szélén állnak némán,
feljűk visz fáradt, őszi sétám.
Dunai szél borzolja a fákat,
meg is hajlít egy-egy gyengébb ágat.

Talpam alatt levelek zizzennek.
Makkot gyűjtöttem itt, mint gyermek,
pajtásaim vígan másztak fára,
s nem gondoltunk még az elmúlásra.

De most félek: mi vár e tölgyekre?
Víz vagy ember teszi őket tönkre?
Kétszáz éve gyökereztek földbe,
öltöznek-e még kétszázszor zöldbe?

Búcsú keresztanyámtól

Szívemben őrzöm mosolyodat,
s türelmed minden megértő szavát.
Békéd kísér a holnapokban,
míg könny fodrozza emléked tavát.

Szelíden, bölcsen járni az úton,
s mindig derűvel - így érdemes.
Tőled tanultam. Ezt is megőrzöm.
Te ilyen voltál; szerény, s nemes.

Gyermekemnek

Kezem ökölbe szorul,
de nem ütni készül;
ajándék rejlik benne,
s magától nyílik végül.

Egy csendes szívdobbanás
fért bele - kétpercnyi lét,
és néhány apró sóhaj:
fohász végtelen hitért.

Aztán még ott egy könnycsepp,
öröm-harmat - semmiség.
Egy csók, hogy tudd, szeretlek,
s egy mosolyba zárt remény.

Ennyit adhatok neked;
néhány érzelem-kacat.
De ha végleg elmegyek,
ez emlékül itt marad.

Harminc év után

Belém mar még ma is rútul a bánat,
mert elvesztettem az én jó apámat.
A fájdalom-gombóc torkomban fészkel,
feledni nem lehet szívvel, csak ésszel.

Hétköznapivá züllött sajdulások,
mosollyal leplezett könnycsepp-virágok:
harminc év harmincezer hiányjele.
Nincs megszokás. Fáj. És élni kell vele.

Ég és Föld

Amíg az ég borul fölém,
a Földet áldom én,
de a földre omolva, csak
az Ég a kék remény.

Farkas András

Égkirálynőm

Ezt a függőt a homlokodon és a piercinget Istentől kaptad.
Csúsztal előtte, kivillantottad bájaid, palástja szélét haraptad.
Megérte. Most gyönyörű lettél. De e nélkül szerettem beléd.
Nem zavar a két fülbevaló. Ha ez a hepped, leborulok eléd.

Szemed fehérje, olyan, mint az enyém. Ez közös. Meg hogy
Két szemed van, két füled, szemöldököd. A köldököd bárhogy
Nem hasonlít. A Tied a világ közepe. Tudtad, hogy onnan mérve
a karjaid, a lábad, kiterjesztve egyforma hosszúak, ez a mérce.

A köldök varázs. Delphoiban van egy áldozati kő, a föld köldöke.
Egy rózsaszín kő. Egy méter lehet. Ott hozták az áldozatot örökre.
Az állat és emberáldozatokat. Ti még esztek embert? Megértem.
Kevés volt a táplálékban az állati fehérje. 74 éves kort megéltem.

És még nem ettek meg fizikailag. Lelkileg folyton próbálkoznak,
És jó a vírusvédőm. Működik egyfolytában. Mind csalatkoznak.
Talpra esem, minden kicsinálásból győztesen kerülök ki, hiába
A lárma, felhajtás odakint. S ha a sors hozza, az is vész kárba.

Árván maradt gyermekeim a megmondói. Anyjuk helyett anyjuk
Lehettem. És a 3/3-as hiába dúlt-fúlt. Kirúgni nem mert. Vak tyúk
Most éppen nem talált szemet. Politikai mártír nem kellett, mikor
Váltott a rendszer. Erre épp nem volt alkalmas a megváltozó kor.

De térjünk vissza Isten kegyeltjére. Miért égkirálynőm? Legyen
Csak egyszerű ara. És a közös tulajdonság révén szerelmem.
Szemem, szerelmem majdnem ugyanannyi. Mindenféle történet
Már velem. Most néger nő lesz a feleségem. Most börtönként

Vállalom. Kaloda, járom, szégyenketrec, mind jöhet sorban.
Minden büntetést vállalok, vízpróbát, tűzpróbát, e modern korban.
Elektromos stimulálást, vízcsepegést, kokaint, csendet az éjen át.
Mindegy, a céloom elérjem, fekete nő legyen az arám, csak éljem át

A kínzás borzalmait. Ha másképp nem megy? Előttem a cél lebeg.
Együtt szülnénk, legyen sok gyerek. Fekete. Örökké élnek Teveled.
Mint ősz apóka és ragyogó felesége felmennénk még az Olimpuszra.
Ott halnánk meg, mint az öreg japánok a Fuji peremén szépen elaluszva.

Szeretem

Szeretem a szád sarkában a kajsza görbületet.
Kajszsi barack vagy, csak miért érzek hevületet,
Ha rád nézek? Ez ragrím, ezért még kiherélnék.
A lap-versszerkesztők, akik soha sem kímélnék.

Rátettem egy lapáttal. Tűnjenek el inkább egy apáttal.
Mire számítok, ha ilyen nő a szerelmem? Apámmal
Is megküzdének érte. Csak azt sajnálnám, ha hiába.
Ha apám győzne, vérfertőzés lenne, fojtanám piába.

Én győztem, mellettem van a hús-vér drága teste,
Megérinthetem, ha lány kezem éppen ezt kereste.
Hihetetlen, milyen szép e ruhában. Lenge, könnyed,
szélborka, a szeme sem áll jól. Kicsordul a könnyed.

Hogy fölényel uralom e világot, az nem érdekes ma,
Enyém minden pillanatban, mert bennem van a karma.
Belém váj kicsit a karma, de nem fáj, csak lelkesít
Még további szerelemre. Szépségével égkő, ékesít.

Neki adnám a szézámom minden kincsét, de Neki
Szellemem kell, meg testem. Életünk úgy terelgeti,
Hogy középen legyen az érzelem, utána az értelem,
Legvégül, de lány legyen és bársonyos a kényelem.

Még egy fontos: ruhája mindig a legszebb legyen!
Lenge, virágos, arabeszkes, itt nincs kegyelem!
Mert ő a lengesség megtestesítője, a szélfúttá nő.
Te szerelemlány, el ne vigyen az a száguldó idő.

(Budapest, 2018.05.15.09:05)

Németh Erzsébet

Világgá megyek...

(visszaemlékezések és versek)

A kéttornyú templom és a gimnázium jutott eszembe valahányszor, ha Török-szentmiklósról hallottam. Töprengtem is eleget rajta, hogy vajon miért építettek rá két tornyot. Talán két szőlóban harangoznak benne, vagy tartalékul szolgál az egyik? Okosabb magyarázatom nem volt rá akkor. (Felnőttként kiderült, amikor utánanéztem, hogy a két templomtorony a magyarság múltját és jövőjét jelképezi.)

Többször megfordultunk a városban, boltban vagy akár a piacon is, ha Fegyverneken nem volt kapható, amit vásárolni akartunk. Ismerősöm lett így a város, és egyértelművé vált, hogy odamegyek továbbtanulni. Alaposan megbámultam mindig, és irigyeltem az iskolából kiáramló fiatalokat, nem beszélve a kollégistákról. Magam is mindenképpen kollégista akartam lenni, olvasmányélményem, de inkább a fantáziám meglehetősen kiszínezte és érdekessé tette ezt a státuszt.

Humán tagozat orosz szakára nyertem felvételt, de a kollégiumi elhelyezésem elutasították azzal az indokkal, hogy messzebből és nehezebben megközelíthető településről érkezőkkel betelt a létszám. Legyünk türelemmel, mert változás esetén elsők között leszek, akit felvesznek. A kapott „pofon” átsajgott ezen a vigaszon. Eltelt pár hét, és semmi... Én pedig nehezen viseltem a naponkénti bejárást, vagy inkább a csalódást, magam sem tudom. Tény, hogy rávettem anyukámat:

írjunk a karcagi és mezőtúri kollégiumba, hátha föl tudnak venni. Mindkét helyről pozitív választ kaptunk. Mezőtúrra esett a választásom, noha ott soha életemben nem jártam még. Csak vonattal és átszállással volt megközelíthető, de mit bántam én azt... Lényeg, hogy van kollégium! Elcéloltunk, aztán ott maradtam az idegen városban, idegen emberek, tanárok, gyerekek és szokások között. Volt néhány fegyverneki lány, de a felsőbb évfolyamokon.

Hamarosan kiderült, hogy én bizony nem erről álmodtam. Kedvesek voltak ugyan hozzám, jó jegyeket kaptam az iskolában, mégis szomorú voltam. Belém költözött valami nyomasztó érzés, mely rokon volt a félelemmel. Pár nap múlva, már csak az járt a fejemben: hogyan tudnék innen meglógni? Két hét múlva esett a hazameneteles hétvége. Vasárnap kijelentettem otthon, hogy én bizony nem megyek vissza! Meglepődött édesanyám azt válaszolta, hogy ez nagy szégyen lenne, ne beszéljek ilyen hülyeséget, legyek türelmes, és idővel biztos, hogy megszokom az ottani viszonyokat, s örüljek egyáltalán, hogy fölvettek. De engem nem érdekelt sem az idő, sem a jószívűség, semmi.

Amikor láttam, hogy semmiképpen nem tudom meghatni anyukámat, azt mondtam: akkor világgá megyek, s magamra kapva a kabátomat, kirohantam. A bejárat kapunk küszöbén sirdogáltam, amikor jött éppen a szomszédasszony, aki visszacibált, s megoldást javasolt a helyzetre.

(Ő utazott el velem másnap Mezőtúrra, s előadta a kollégium igazgató-

nőjének a „sajnálatos történetet”, miszerint édesanyám beteg lett, egyedül van, részt kell vennem az ápolásában, ezért meg kell válnom, – bármennyire is fájjalom – a kollégiumtól.) Visszamentem Törökszent-miklósról, s mit ad a sors? – pár hét múlva fölvettek a kollégiumba is. Bocsánat, akkor még diákothon volt a neve. (A kollégiumavatásra már én írtam a tanulók nevében a beszédet).

Megfutamodásom azóta is sokszor eszembe jut. De úgy gondolom: jól döntöttem, amikor Törökszentmiklóst és a Bercsényit választottam. Tamási Áron bölcs megállapítását pedig a történetek után így egészítettem ki magamnak:

„Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon legyünk és jól érezzük magunkat benne.”

Függvénytelen és groteszk

Kilenc perccel múltam szép.
Remélem, még nem késtem el,
bár 360 fokhoz közelít a kétség,
beleremeg a tér:
lehet, hogy te már ideértél,
és itt földeltek el
tévedésből,
vagy nőtted valahol
szoborrá magad?
Néhány köbcentivel
térfogata túlfeszül a hitnek,
köröm és lélekszakadásig
torpan a Nap öleléseimben...

Akaratunkra a kegyelem
mikor merőleges?

Őszinte gondolatok

Soha nem gyóntam meg bűnömet,
sem otthon, sem a templomban,
se szüleimnek, se papnak.
Belekövesedtek azok
az örökölt szívemélyi magba.
Csak te tudod őket Uram,
ki is róttad értük:
ami jár.
Sokezer napomra
a penitenciát.
Örök-vezeklő lettem.
Mért teremtettél oly korán:
midőn még csak sötétség vala,
s csak lelked lebegett
virrasztó vizek felett,
és sehol egy
parancsolat!

A lét mindenhatósága

Ha nem simogatnának
tulipánujjaid,
ha nem sütné fényed
a közöny rolóin át...
hogya bírnám tovább?
De még arcodhoz foltozza
kopott reményem anyagát
az alfába közelítő idő.
Talán csak: folt hátán folt,
ami lehetőség volt.

Ragyogni csak a pillanat képes,
de szikrája elmúlásba hull.

*

Ötvös László

SZENT E HELY

[Versek a "Hajdúbagosi Bibliás Krónika"
lapjairól]

Mezítláb léptem e szent helyre,
hol a szónak nagy ereje
szárnyal földön és mennyégre.

Gúnyolhattok, nevetettek,
balga dolog, mit műveltek,
nyitott ajtón – ím belépek.

Itt vagyok végre – helyemen,
hullnak a kötelek – minden:
kincsek és gyönyörök – könnyen.

Szárnyal az ének! Pusztáról
indul, alföldi rónáról,
szegény – nemes hajdúságból.

Az Ige terjed sokfelé,
– az Élőtől jött; – s emberé
lett... hazugság nem szívlelé.

Ezt várja most ez a világ,
emberi vágy e valóság,
jöjjön az igazságosság!

Add a kezed

Neked küldöm e néhány sort,
És várlak, mint tiszta kort.
Kit látva látlak: ember felett,
Add a kezed!

Ki, mint repülő madár
Átsuhansz az érő határ

Felett, s lenézel a tájra
Mosolyogva.

Ki, mint kelő szellő
Elszalad az érő szőlő
Mellett, és tovatűnik,
Megelégszik.

Neked küldöm e néhány sort,
És várlak, mint tiszta kort.
Vágyva várlak: ember felett.
Add a kezed!

Csokonaira Emlékezem

*Az emberek úgy bánnak a poétákkal,
mint a virágokkal:
megszagolják őket s elvetik.*
(Domby Márton)

Letöri a vihar az erőst... mindent,
de elhajlítja a gyöngye erőtlent:
vadócot, mezei virágot.

Ilyen vagyok én, jól tudom,
nem mondhatom, majd én megoldom,
íme dalom dúdolom.

Ne erőlködj! Hiszen vadóc virág
nő, majd megszárad, amint lekaszálják,
szaga terjed csak tovább.

Az étert én is illatosíthatom,
ha a mások boldogsága a célom –
múláson át jön az áldás.

Óh, a mezei virág boldogsága...
íme, az enyém is lett valahára:
látja végít, virít mégis.

Immánuel

Ott vagy, mikor édesanyám tele
marékkal a tyúkjait eteti,
ődöngsz közöttük, mikor az éhes
sereg a szemeket mind feleszi...

Segítsz naponként, mikor a kutyám
nyakáról a láncokat leveszem,
futkosol veled, s szívem repeszted
míg hálássá teszed véres lelkem.

Megveted a kérkedő ünnepet,
de segítsz, hol hitből építkeznek.
Szívesen elmész teherhordónak,
ha szükségét látják, és meghívnak.

Kit a fényűzés sosem téveszt meg,
de az istállót templommá teszed.

Második mérföldút

*„Megtartódat benne becsüld,
magyarság”*

(Csanádi Imre)

Egész szelet kenyéren túl,
még egy kis falat,
kötelező mérföld után
még egy kis szakasz,
ötszáz helytálláshoz ma
egy kis szeretet,
rejtett áldozattal hívni
fogd a kezemet...

Drága, szép hazám

Aranytermő földedre
letérdelek
rá csókot lehelek,
hogyan ezerannyi
legyen termésed...

Szennyes vizedbe
nyakig gázolok,
Jézussal jövők,
áldássá léssen,
amint szétterül

kertedben...

Tiszta vizet fúvok
a számból

avarra

kóróra

ördögszekérre,

az összes földedre,
jövőre kenyér lesz belőle...

Pilledő virágaid

tört ágú fáid

között énekelve járok,

drága, szép HAZÁM

legyen virágos pázsit,

fáid dús lombú egy szálig...

Lelkem sugarával

gyermeked körül veszem,

termésed sarjad,

oltalom lesz ez

sötétség ellen...

Hajdúnánás, 1969. november 15.

*(Válogatás Dr. Ötvös László: HAJDÚBAGOSI
BIBLIÁS KRÓNKA (Debrecen, 2016) című
könyvéből.)*

*

Barcs János

Oltárt ácsol

Kőműves, TE: A Dráva mellől
futottál igaz kegyelemből,
s becsavarogtad a földet:
De az Istent meg nem gyűlölted:
Hitedben bíztál.
Kőműves, TE: Oltárt ácsoltál.
S mindig istenfélő voltál:
Pogányul nem jártál: -
S dühödten nem szidtad Krisztust!
Igéd hirdetted – igádban,
s úgy igazodtál a világban.
Bátran léptél az élet-hídra,
Istenedben bízva.

Budapest, 1989

Bizakodó

Határt őrző szemekkel előre látsz.
Világod tiszta hittel éled.
Számadást készíthetnél életedről;
neked nem kell senkitől félned.

Múzsádhoz kötött sorsod álmokat szült;
réteden új virágok várnak,
tengernyi erőd, vágy, lélekvirágzás: -
S kik becsülnek -, hozzád találnak.

Gazdag meződben szorongó szívvel jársz;
messzelátó őrtorony lettél,
ezüstkiáltás neked a tavasz-ég,
amikor elmúlik a jeges tél.

Húséges magányodból majd kilépsz,
és örömmel átkarol a mindenség.

Középrigóc, 1980

Szomjazó határban

Meredek parton sárga fűszál sír;
lent zúgó bokrok zöldje kesereg: -
s hajlongnak a szélben halált virrasztva
a pöndörödő kókadt levelek.

Madarének szárnyal tikkasztó nyárban,
sás-zsombékosban békagyerekek...
Iskolás lánycsapat a messzeségben,
nyomukban éneklő sihederek.

Repülők szaggatják fönt a zárt eget;
dörögve felnyög az égboltozat.
A völgyben kis patak iramlik délnek,
gyűjtögetve szétszórt napfoltokat.

Megriadt fácán rikolt a bozótban.
Követi fűrge fácán-nemzedék...
Galambok szárnyalnak égi mezőkön,
lent már aratnak: s nőnek a kepék.

Füzek közt csöndben fut két országhatár,
int felé dülő s békés gyalogút...
Tóparti sás közt vén békák vartyognak.
Távol fölkiáltójel – csordakút!

Barcs, 1960

*

Balaton László

Minden reggel

Pocsék, keserű szájjal ébredt minden reggel. A koszos üveg pohárból hét kortyot ivott, de a sárga lepedék a nyelvén tovább árasztotta a másnapos, fanyar bűzt. Az olcsó, forró kávé valamennyire lemarta a lerakódott, epeszagú réteget. Kicsorbult fülű, kék-arany szegélyű, fehér bögréből kortyolta a fekete, méregerős eszpresszót. Sodort cigire gyújtott, az első slukk után sokáig öklendezett.

A tízemeletes alatti kisboltban már előző nap megvette a kétdekás vodkát, a Galatasaray-mezes török tulaj szánakozva mosolygott rá, számolás nélkül vette el a forintra pontos összeget. A rokkantnyugdij elég volt a kommersz piára, és a napi 2-3 párizsis zsemlére. Még kocsmára is jutott néhány ezres.

A piros kárpit már kikopott a hát és a fenék évtizedes dörzsölésétől, a két fekete, értelmetlen díszgomb valahogy még tartotta magát, de a bal oldali már csak egy vékony cérnaszálon lógott. A lakozott karfákon párhuzamos körömnnyomok futottak egymás mellett. Minden reggel ebbe a recsegő-ropogó fotelbe ült le. Vékony lábait szoros kulcsba zárta, kissé előrehajolt, és lecsavarta a fémkupakot. Hátradőlve meghúzta az üveget, és csak nyelte az átlátszó folyadékot. Szerencsés napjain nem okádott kávé- és vodkás gyomorsavat, csak küzdött a hányingerrel.

Mire az utolsó csepp is elfogyott, a remegése is csillapodott. Az alkohol melege végigáradt az ereiben, kellemes bizsergés futott végig sovány testén. Minden reggel

hét órakor indult a közeli kispresszóba. Ahogy belépett a homályos helyiségbe, rögtön megcsapta az a jellegzetes, savanykás szag; verejtékpára keveredett a kilehelt, acetonos szeszgőzzel, a ruhákba beépült bagófüst vegyült a felmosóvíz hipós-könnyeztető szűrőségével, meghintve némi vizeletbűdössel. A pultot mindig a megszokott törzsvendégek támasztották. Többnyire nagyfröccsöt fogyasztottak, a táskás szemű kocsmárosnő unottan adagolta a jellegzetes, végén visszahajló nyelvű merőpohárral. A fényesre sikált sőtésen korsólenyomatok fedték egymást, seregnyi légy szívta kótyagosan a lecsorgott sörpatakokat, felettük az elmaradhatatlan muslincafelhő kavargott.

Nem ivott már nagy mennyiségeket. A fél liter bőven elég volt délelőttre. Közben üveges tekintettel meredt a falra csavarozott tévére, minden reggel ugyanazok a gejl, boldogságszirupos szappanoperák ismétlődtek.

Délután mindig aludt pár órát. Ez a sötét, gondolatok nélküli időszak volt a nap fénypontja. Kiszáradva, sajgó, lüktető halántékkal ébredt. A spájzhoz csoszogott, a húsz literes műanyag karniszterben még bőven lötyögött az olcsó rizling. Kancsóba töltötte, az esti híradó végére már merev részegen hortyogott.

Azon a napon is a lakótelepi parkolón keresztül sétált haza a kocsmából, lehajtott fejfel kerülte a szembejövők vizslató kíváncsiságát. Vékony hangra lett figyelmes, fel is nézett, de hiába fülelt, csak az utca forgalma dübörgött. Már majdnem a lépcsőházhoz ért, amikor újra hallotta a keserves nyüzítést. Egy

leeresztett kerekű, összefirkált Zsiguli alól jött a segélykiáltás. A jobb hátsó kerék mögött ijedt tacsóköllyök kuporgott. Könyörögve nézett guggoló megmentőjére. Valami megmozdult a férfi szívében, akkor, ott, még az ital is a legjobb érzéseket hozta elő lefojtott lelkéből. Felnyalabolta a reszkető, kis testet, kabátja alá rejtette, és felsietett a lakásba.

A kutya félelmében rögtön a szoba szőnyegére pisilt, majd finoman szaglászni kezdett, és óvatos felfedezőútra indult. Végigszimatolta a szegényes bútorzatot, de hamar elfáradt, és puha fenekére huppant. Hátsó lábával ügyetlenül vakarta bolhacsípte fültövét. A kimerítő tonagyakorlat után éhesen vakkantott befogadójára. A új gazda megosztotta szerény vacsoráját, aztán egész este játszott totyogó lakótársával.

Másnap hajnalban vidám csaholás ébresztette az eddig oly magányos embert. Az épület mögötti parkba mentek, a kölyök farkát csóválva ugrándozott a nedves fűben. Boldogan hagyta, hogy a környékbeli gyerekek simogassák. A hátára feküdt, szemét lehunyta, miközben a hasát csiklandozták.

A férfi elfoglalta szokásos helyét az öreg fotelben. A kiskutya mohón nyalogatta borostás arcát. Nehezen görbült mosolyra merev szája, az állán csillogó tacsókónyálat egy örömkönnycsepp sózta meg. Lassan lenyugodott a pajkos ebgyerek, és elszenderedett a combmatracon. A tejszagú, apró gombóc békésen szuszogott, álmának őrzője mozdulni sem mert. Karnyújtásnyira poros könyv hevert a dohányzóasztalon. Évek óta nem lapozott kedvenc regényébe. Már egy órája olva-

sott, mikor először feltekintett a sorok közül. A szeme megakadt az éjjeli-szekrényen álló, bontatlan vodkásüvegen.

*

Papp Ákos

Miért írok verset?

...és akkor félelmetes csend lett...

Hát papír után nyúltam

írtam egy verset.

Majd szobám meszelt falát írtam tele,
de nem volt elég, mást akartam, többet!

Hát írtam tovább.

Kocsmák ingatag asztalai,
pult, poharak jöttek.

De nem volt elég, nem lett könnyebb.

Ítélethirdetés közben

átírtam a Törvénykönyvet

és kielégületlen szavaim

kórházból, börtönből is kitortek.

De ez sem volt elég!

Az égboltot is teleírtam,

betűim hullottak, záporoztak,

mint sűrű fekete könnyek.

De nem volt elég,

Nem lett könnyebb.

Hát falhoz vágtam a tollat.

De nem volt jó így sem, nem lett könnyebb.

Hát vinnyogva ismét papír után nyúltam

...és akkor félelmetes csend lett...

Lelkes Miklós

Fűpillanat

Napkorong. Olvadó arany.
Az árnyékoknak szárnya van.
Mind indul, majd megáll, marad.
Légben kaszál fűpillanat.

Az életem csak csöppnyi lény
fűpillanatok rejtekén.
Indul, megáll, sóhajt, marad.
Szétszór a tájon magvakat.

Szétszórja, amit örökölt
őseitől. A csend, a föld,
villanó víz, égszemű kék
csodál egy nyári hó mesét.

Oly hó mesét, fehér mesét,
mely senkinek sem kell ma még,
s az is lehet: holnap se kell,
de nem is vágyik fénybe fel.

Kit mostani táj megtagad
ma az szabad, csak az szabad,
s mához hasonló holnapok
sora mind-mind úgyis halott.

Virág hallgat. Virág zenél.
Piros szirom egy szívhez ér.
Ma még mese, csak vágy-mese
a Szépség csillaggyermeke.

Ma csak mese, de jön, de lesz,
s Idő szépséget észrevesz.
Föld átölel élő magot,
s az ég ujjongó Csillagot.

Ha nem hiszed, hát nem hiszed.
Nem cserélnék veled szívet
fű-pillanatok rejtekén, -
gazdagként is te vagy szegény:

eladtad lelked és hazád
sunyi alkuk láncain át,
s nemlétben is vérzik, s zokog
Keresztfán maradt Krisztusod.

Virág hallgat. Virág zenél.
S volt Idő remény-rejtekén
hószín mese. Fehér mese.
A Szépség csillaggyermeke.

Volt rét-hazám, volt hegy-hazám!
Közel vagy? Messze? Még talány,
de egyszer újra itt leszel
a Szépség énekeivel!

(2018)

Németh Erzsébet

Emlékeztető

Te mondtad egykor, Attila:
„Még nem nagy az ember”
- majdnem száz évvel ezelőtt -

De már kisebb!
Mondom én: ma.
S keresséjük a felelőt.

Hörpintenék valódi világot,
de már az sincs, csak „való világ”.
(Lehet, hogy nem buta az ember,
csupán: ostobább!)

Németh Erzsébet

HA VIRRAD

megint elindulok feléd,
lelkem hiába szürke ég –
vérrel hullámszak
testemben az erek,
reményzapor ver,
te nyújtsd a kezéd!

A **Kis Lant** Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.

A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837
Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás
www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Lelkes Miklós

A CSEND

A csend olykor tükör,
szépsége felragyog,
s múltból föléd hajol,
s átölel hajnalod.

A csend olykor tükör.
Kék ruhában leány,
s csillogtat égi rét
gyönyörű délutánt.

A csend olykor tükör,
és az estéd veled:
alkony, réztűz-vörös
fényt már elégetett.

A csend olykor tükör.
Lelke lelkedbe néz,
s a csillag Csillagod
fényével lesz Egész.

Lelke lelkedbe néz,
s ha kérdezed, felel:
– Nézz körül, s tedd, amit
Hazádért tenni kell!

A csend olykor tükör,
s éjben láttat tovább,
együtt múltat, jelent, –
ezüstláng éjszakád.

A csend olykor tükör,
s fényéből néha híd
álmokat összeköt,
múlt s jelen álmait,

álmokat összeköt,
tájakat összeköt,
s két arc is összeér
szívdobogás között.

(2018)

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.